

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1440/2016
20.12.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 965/16 од 07.12.2016. године, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Врању Кж 196/16 од 26.05.2016. године, у седници већа одржаној 20.12.2016. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 965/16 од 07.12.2016. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Вишег суда у Врању Кж 196/16 од 26.05.2016. године повређен кривични закон - одредба члана 438. став 2 тачка 1), тачка 2) и тачка 3) ЗКП у вези са одредбом члана 419. став 1. и одредбом члана 450. став 6. ЗКП.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 394/15 од 07.03.2016. године окривљени АА оглашен је кривим због извршеног кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 1. Кривичног законика за које му је суд изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од шест месеци и одредио да се иста неће извршити уколико окривљени у року провере од две године, по правноснажности пресуде, не изврши ново кривично дело.

Истом пресудом оштећена ББ је ради остварења имовинскоправног захтева упућена на парницу, а трошкови кривичног поступка пали су на терет окривљеног о чему ће бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж 196/16 од 26.05.2016. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА преиначена је пресуда Основног суда у Врању К 394/15 од 07.03.2016. године, тако што је окривљени АА на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 1. КЗ, а трошкови кривичног поступка

пали су на терет буџетских средстава суда. Истом пресудом, оштећени ВВ упућен је на парницу ради остварења имовинскоправног захтева.

Против наведене пресуде Вишег суда у Врању Кж 196/16 од 26.05.2016. године, Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 965/16 од 07.12.2016. године, на основу члана 482. и члана 483. ЗКП, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1), тачка 2) и тачка 3) ЗКП у вези са одредбом члана 419. став 1. ЗКП и члана 450. став 6. ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да утврди да је побијаном пресудом повређен закон у корист окривљеног АА.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, након достављања примерка захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА, одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудом против које је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву Републичког јавног тужиоца указује да је Виши суд у Врању у побијаној другостепеној пресуди учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Наиме, у образложењу побијане пресуде на страни 6 Виши суд у Врању наводи да је закључак да нема доказа, да је окривљени АА извршио предметно кривично дело за које је оптужен и првостепеном пресудом оглашен кривим, извео из исказа сведока ГГ. Међутим, како наведени сведок током редовног кривичног поступка није саслушан, а пресуда се може заснивати само на доказима који су изведени на главном претресу, то се побијана пресуда заснива на доказу на коме се по одредби члана 491. став 1. ЗКП не може заснивати, односно иста је донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Такође, основано се у захтеву Републичког јавног тужиоца указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Из списка предмета произлази да је у изреци побијане пресуде наведено да се окривљени АА ослобађа од оптужбе да је извршио кривично дело злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 1. КЗ на основу одредбе члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, јер није доказано да је учинио дело за које је оптужен. Међутим, у образложењу пресуде Вишег суда у Врању наводи се да „чак и да је окривљени изговорио инкриминисане речи, Виши суд у Врању налази да оптужба не нуди недвосмислене и поуздане доказе да је код окривљеног постојао умишљај за извршење предметног кривичног дела, односно да је био свестан да врши злостављање оштећеног или вређа његово људско достојанство, те да је радње предузимао у тој намери. Да би постојало ово кривично дело, није довољно да

пасивни субјекат тј. оштећени осети да се врши злостављање над њим и да му је повређено људско достојанство, већ је неопходно проценити и то са аспекта једног просечног грађанина, имајући у виду важеће норме. Такође, потребно је да се понашање окривљеног цени објективно, не само на основу казивања оштећеног, већ свеобухватно, на начин да се наведена ситуација вреднује и оцењује објективно, на начин који је код једног просечног грађанина, с`обзиром на усвојене важеће норме понашања, Устав, закон и подзаконске акте и то како појединачно тако и збирно, представља злостављање и повреду људског достојанства“.

Овим наводима у другостепеној пресуди Виши суд у Врању закључује и налази да радње које су оптуженом АА, оптужним актом јавног тужиоца, стављене на терет по закону нису кривично дело. Дакле, изреком пресуде оптужени АА се ослобађа од оптужбе у смислу одредбе члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, а образложењем се суштински ослобађа у смислу одредбе члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП, чиме је изрека пресуде противуречна разлозима пресуде те је другостепена пресуда Вишег суда у Врању донета уз учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Републички јавни тужилац је у поднетом захтеву основано указао и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) у вези са чланом 419. став 1. и чланом 450. став 6. ЗКП.

Из списка предмета произлази да је побијана другостепена пресуда донета у седници већа на којој је Виши суд у Врању ценио доказе изведене на главном претресу пред првостепеним судом - Основним судом у Врању, при чему је оцена доказа супротна оцени првостепеног суда, што је и резултирало ослобађајућом пресудом.

Одредбом члана 419. став 1. ЗКП прописано је да суд заснива пресуду само на доказима који су изведени на главном претресу, а одредбом члана 450. став 6 ЗКП прописана је сходна примена одредаба о главном претресу на претресу пред другостепеним већем.

Како Виши суд у Врању није одржао главни претрес нити је изводио доказе, већ је о изјављеној жалби браниоца окривљеног АА одлучивао у седници већа то је оценом доказа изведених на главном претресу пред првостепеним судом, за шта нема законска овлашћења, по оцени Врховног касационог суда, Виши суд у Врању учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и применом одредбе члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, а с`обзиром на то да је захтев поднет на штету окривљеног АА, ограничио се на то да утврди повреду закона, па је утврдио да је побијаном правноснажном пресудом Вишег суда у Врању Кж 196/16 од 26.05.2016. године повређен кривични закон у корист окривљеног АА - одредба

члана 438. став 2 тачка 1), тачка 2) и тачка 3) ЗКП у вези са одредбом члана 419. став 1. и одредбом члана 450. став 6. ЗКП, при томе не дирајући у правноснажност побијане пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.

За председника већа-судија,
Маја Ковачевић-Томић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић